

Innhold

Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene	2
Om barnehagen	2
Tilvenning	4
Vennskap og fellesskap.....	4
Lek	5
Læring	5
Kommunikasjon og språk	6
Digital praksis	6
Samarbeid og sammenheng mellom skole og barnehage	7
Omsorg	8
Medvirkning	8
Livsmestring og helse	9
Danning	10
Bærekraftig utvikling	10

Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek samt fremme læring og danning. Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppen. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Denne årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen, [Rammeplan for barnehagen | udir.no](https://www.udir.no/rammeplan-for-barnehagen), for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå Oslo kommunes felles målsetninger for barnehagene:

- Barnehagebarn skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep.
- Barnehagebarn skal møte medarbeidere med høy kompetanse og tid til å følge opp den enkelte.
- Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling og læring.
- Barnehagebarn skal utvikle gode språklige og sosiale ferdigheter gjennom lek i trygge omgivelser.

Årsplanen er delt opp i emner med retningslinjer hentet fra Oslo kommunes felles målsetninger. Ved å oppfylle disse, oppfyller barnehagen også den nasjonale rammeplanen.

Om barnehagen

Vi er en privat foreldreeiet barnehage som ble etablert i 1991 og ligger inntil Herregårdsveien på gamle Store Ljan gård (derav navnet). Vi har et flott uteområde med variert skogsterreng som bidrar til god grovmotorisk trening. Deriblant en stor bakke som blir til en fantastisk akebakke på vinteren. Vi har snøgaranti med en egen snøkanon på kalde dager. Vi har flere sandkasser, klatrevegg, et asfaltert område for sykling og ballspill og oppgraderte lekeapparater som buss, fly og huskestativ. For de minste barna har vi muligheten til å leke på et avgrenset område med husker, klatrestativ og sandkasse.

Det er fine turmuligheter og stor fotballbane i umiddelbar nærhet. Skogen brukes ukentlig på turdager. Her har vi våre «egne» plasser i de spennende skogsområdene. Vi ser på småkryp i forstørrelsesglass, plukker blåbær, lager bål, slapper av i hengekøyer, utforsker og undrer oss sammen etter årstidene.

Vi har omkring 60 barn fordelt på 4 avdelinger:

- Ole Brumm: 3-6 år.
- Tigergutt: 3-6 år.
- Nasse Nøff: 2-3 år.
- Tussi: 1-2 år.

1-3 dager i uken er Ole Brumm og Tigergutt inndelt i aldersgrupper. Det bygger og styrker samhold og vennskap blant barna i samme årskull. Vi ser at dette har en positiv effekt også når de begynner på skolen.

Småbarnsavdelingene, Nasse Nøff og Tussi er separate avdelinger for 1- og 2- åringene fordelt etter alderskull. De første årene er utviklingen stor og behovene til 1- og 2-åringene er ulike. Også disse avdelingene har lekegrupper på tvers flere ganger i uken.

Ved å organisere barnehagen på denne måten får vi tilpasset hverdagen og det pedagogiske opplegget ut fra barnets alder, behov og interesser.

Barnehagen har høyere bemanning enn bemannings- og pedagognormen og har stabilt personale. På denne måten slipper vi å ta inn ukjente vikarer.

Vi jobber for at barnehagen skal være en lærende organisasjon i kontinuerlig utvikling. Gjennom kurs, foredrag, faglige innhold på personalmøter/ planleggingsdager og veiledning holder personalet seg oppdatert og får delt sin kunnskap og kompetanse.

Vi er deltagende i bydel Nordstrands to-årige kvalitetsprosjekt, hvor hovedmålet er å utvikle barnehager av god kvalitet med søkelys på prosesskvalitet. Vi skal jobbe for å etablere et felles kunnskapsgrunnlag og et enhetlig språk som fremmer gjensidig forståelse av prosesskvalitet blant alle ansatte i barnehagene. Dette skal sikre en felles forståelse av hvordan personalet på en avdeling/barnehage med god kvalitet, arbeider med barna. Vi vil også gi personalet muligheten til å omsette denne kunnskapen i praksis, øve på den og integrere den i sitt daglige arbeid.

Barnehagen er medlem av PBL (Private barnehagers Landsforbund).

Visjonen vår **"Vi tar vare på hverandre"** skal være synlig hver dag i barnehagen.

Vi arbeider for at hvert barn skal bli sett og hørt. Arbeidet vårt med sosial kompetanse er et tiltak for at visjonen vår skal bli "levende". • Vi bruker det pedagogiske undervisningsprogrammet "Det er mitt valg" (DMV). DMV legger vekt på utvikling av sosial kompetanse med fokus på forebyggende arbeid. Opplegget bygger på "Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver" og er basert på fortellinger og aktiviteter som utgangspunkt for samtale med barna. "Det er mitt valg" er delt inn i 5 temaer: "Vi vil ha et godt miljø", "vi arbeider sammen", "vi tar beslutninger", "vi tar vare på hverandre" og "vi tar vare på kroppen vår".

- Visjonen vår brukes aktivt av barn og voksne hver dag: Vi reflekterer rundt hvordan tar vi vare på hverandre og hvordan vi møter mennesker rundt oss. Gjennom arbeidet vårt med Ljan Barnesenter i Kenya ønsker vi å vise barna at visjonen vår også innlemmer andre enn vår lille barnehage.
- Vi følger Oslostandard og jobber aktivt for et «Inkluderende leke- og språkmiljø».
- Vi har kjøpt nettkurset «Relasjoner med barn - det nye barnesynet» fra EQ-institute. Dette jobber vi med blant annet på personalmøter. For barnehager er kurset et verdifullt verktøy. Det vil bidra til en positiv endring i personalets måte å forstå og møte barn på. I kurset viser Herdis Palsdottir hvordan voksne kan møte barns ulike følelsesuttrykk og behov på en mer hensiktsmessig måte. Dette vil gi personalet motivasjon til å endre sine mønstre og bli tryggere voksenpersoner i møte med barn.

Gjennom årenes løp har barnehagen fått mange merkedager og tradisjoner, som blant annet høstfest, julearrangementer, fellessamlinger, kunstutstilling, bakvendtland, karneval og førskolebarnas overnatting i barnehagen. Dette er med på å skape identitet og tilhørighet og ikke minst forventninger blant barna. Det er fint å gjøre noe sammen hele barnehagen (også med deltagelse av foreldre). Tradisjonene går i arv fra barnegruppe til barnegruppe.

Barnehagens åpningstider er 07.30-16.45. Vi har stengt i romjulen, påskedagene mellom palmesøndag og skjærtorsdag og uke 28, 29 og 30 i sommerferien. Vi har 5 planleggingsdager per barnehageår.

Tilvenning

Oslo kommunes retningslinjer om tilvenning:

- *Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen. Se «Oslostandard for tilvenning i barnehagen».*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

I vår barnehage legger vi vekt på at barna skal få en trygg start ved å gi barn og foreldretid. Vi lar barna utforske i eget tempo og vi ansatte bekrefter barnas følelser.

- Foreldremøte for nye foreldre og besøk i barnehagen før oppstart.

- Vi har oppstartssamtaler med nye foreldre. Målet for oppstartssamtalen er å utveksle viktig informasjon mellom foreldre og barnehage. Dette bidrar til at vi i samarbeid kan møte barnets fysiske og psykiske behov på best mulig måte.
- Tilvenning med stor tilstedeværelse av foreldre er viktig for oss. På denne måten blir også foreldrene godt kjent med de ansatte, som gir trygghet for barna. Trygge foreldre gir trygge barn.
- Alle nye barn får mye en til en kontakt. Det vil si en voksen som har spesielt ansvar for å ivareta barnet ditt. På denne måten sikrer vi at alle barna blir sett, får trygghet og nærhet slik at de finner seg til rette i den nye hverdagen.
- Vi bruker COS (trygghets sirkelen) i arbeidet med tilknytning. Barna blir møtt med omsorgsfulle og oppmerksomme voksne som skaper trygge og forutsigbare rammer.
- Vi er til stede med barna på gulvet. For å kunne lese hvert enkelt barns behov ut ifra kroppsspråk og signaler, finner dere oss ofte på gulvet. På denne måten blir vi barnas trygge havn når de trenger et fang eller en kos.
- Tidlig på våren starter vi med tilvenning for overgang til større avdeling. Barnas faste voksne er med til ny avdeling i en overgangsfase. Barna får på denne måten god tid til å bli kjent med nye omgivelser på en trygg måte.

Vennskap og fellesskap

Oslo kommunes retningslinjer om vennskap og fellesskap:

- *I barnehagen skal alle barn få oppleve seg selv som verdifulle, få venner og bidra i et sosialt fellesskap.*
- *Barnehagen skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.*
- *Barnehagen skal fremme likestilling, og motvirke alle former for diskriminering.*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Gjennom glede og humor legger vi til rette for at barna skal få en positiv fellesskapsfølelse og at alle barna skal ha venner å dele opplevelser med.

- Vi har separate avdelinger for 1- og 2- åringene. Dette bidrar til trygghet for de minste, gir fellesskapsfølelse og gode muligheter til vennskap i sin aldersgruppe. Dette felleskapet videreføres over på stor avdeling hvor vi har aldersdelte grupper 1-3 dager i uken.

- Dørene står åpne mellom storebarns-avdelingene (Ole brumm og Tigergutt) og småbarns-avdelingene (Nasse Nøff og Tussi). På denne måten får barna også mulighet til å leke på tvers av alder, kjønn og avdeling.
- Gjennom visjonen vår «Vi tar vare på hverandre» og det pedagogiske opplegget «Det er mitt valg» jobber vi med barnas sosiale- og emosjonelle kompetanse.
- Vi voksne er tilstede i leken for å forebygge mobbing og diskriminering. Vi støtter og veileder barna i å sette egne grenser og respektere andres grenser.
- Vi arbeider kontinuerlig med å fremme et trygt og inkluderende miljø. Vi stopper og følger opp konflikter og krenkelser og følger opp til barna opplever at de har et trygt og inkluderende miljø.

Lek

Oslo kommunes retningslinjer om lek:

- *Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.*
- *Barnehagen skal ha et fysisk miljø som støtter barnas utvikling og sosiale og språklige samhandling.*
- *Barnehagen skal legge til rette for et inkluderende miljø der alle barna kan oppleve glede og engasjement gjennom lek.*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Leken handler om å føle glede, spøke og ha det moro. **Vi leker for lekens skyld!** Barn lærer sosial kompetanse gjennom lek. Leken er et uvurderlig virkemiddel i utviklingen av språket, det kognitive, selvfølelsen, egne og andres grenser, selvtilliten og de sosiale- og fysiske ferdigheter.

- Vi legger vekt på lekens egenverdi. Det er barns uttrykksmåte.
- Gjennom observasjon og tilstedeværelse i leken legger vi til rette for at leken er inkluderende for alle.
- Vi setter av tid til frilek i store og små grupper daglig, både inne og ute.
- Vi har leker og et fysisk miljø som er tilpasset barnets nivå.
- Vi har aktive voksne som spiller videre på barnas innspill og initiativ til lek.
- Vi bruker prosjekter, temaer og historier for å stimulere fantasien og kreativiteten.
- Gjennom veiledning hjelper vi barna til å kunne tre inn og ut av lek og forstå lekesignaler og lekekoder.
- Gjennom voksnes deltagelse i lek støttes barnas sosiale og språklige utvikling.

Læring

Oslo kommunes retningslinjer om læring:

- *Barna skal oppleve et stimulerende og utforskende miljø som fremmer barns nysgjerrighet og lærelyst.*
- *Barnehagen skal sørge for utvikling og progresjon innenfor alle fagområdene i rammeplanen.*
- *Barnehagen skal støtte og berike barnas initiativ og gi dem utfordringer og tiltro til egne evner.*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Vi ønsker at barna skal medvirke i egen læringsprosess. Vi har 1 og 2-åringene i aldersdelte avdelinger og 3-6 åringene har aldersdelte grupper. Det gir anledning til aldersadekvat læring, hvor vi er innom alle fagområdene i «Rammeplanen for barnehagen».

- Barnehagen har et stimulerende miljø hvor barna får tilpasset læring etter sitt individuelle nivå.
- Vi har lyttende og omsorgsfulle voksne som tar barnas tanker og handlinger på alvor.
- Gjennom barnehagehverdagen, som ved lek, på/av- kledning, konfliktløsning, grensesetting, turtaking og dekke på/rydde av bordet, veileder vi barna for å styrke selvfølelse, selvstendighet og tiltro til egne evner.
- Vi har daglige samlinger med ulike temaer hvor vi støtter barnas nysgjerrighet og engasjement. Vi undrer og utforsker, men hjelper også barna å finne ny informasjon og fagkunnskap gjennom digitale hjelpemidler og bøker.

Kommunikasjon og språk

Oslo kommunes retningslinjer om kommunikasjon og språk:

- *Barnehagen skal støtte barns bruk av språk som redskap for å tenke og gi uttrykk for egne meninger og følelser.*
- *Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen.*
- *Barnehagen skal fange opp og støtte barn som trenger ekstra støtte i sin språkutvikling. Se «Oslostandard for et inkluderende leke- og språkmiljø».*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Vi bruker språket til å skape relasjoner, uttrykke følelser, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.

- Vi ansatte er bevisste på bruk av språket og vi bruker et tydelig og aktivt språk i alle situasjoner gjennom dagen. Vi bruker enkle og korte setninger i samtaler med de minste.
- Vi stimulerer språket ved å bruke sang, bøker, regler, rim, billedbøker, fabler og gåter.
- Vi skaper gode samtaler mellom barn og voksne ved å reflektere, filosofere og stille spørsmål.
- Vi gjenkaller opplevelser og øver oss på å snakke i større grupper.
- Vi setter inn tiltak som språkgrupper, dagtavle, tegn eller bildekort og samarbeider med fagsenteret ved behov.

Digital praksis

Oslo kommunes retningslinjer om digital praksis:

- *Barnehagen skal gi barna mulighet til å bruke digitale verktøy og teknologi i lek, læring og kreative prosesser.*

- *Barnehagen skal bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.*
- *Barnehagens ansatte skal utøve god digital dømmekraft i samarbeid med foresatte.*
- *For de eldstebarna bruker artsbestemmelsesapper på tur. Appene er nyttige verktøy når barna finner planter og insekter de lurere på hva er.*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Vi i barnehagen bruker digitale verktøy på en kreativ og kritisk måte i barnehagens leke- og læringsaktiviteter.

- Vi bruker digitale verktøy (data, nettbrett, telefon, lydbok og kopimaskin) sammen med barna og filosoferer over hvordan det virker.
- Vi bruker digitalt verktøy på hver avdeling som f.eks. finne musikk og søker opp temaer vi lurere på sammen med barna.
- Vi bruker PowerPoint-presentasjoner i samlinger. Sammen med barna søker vi opp bilder på nettet til ulike aktiviteter som f.eks. bursdagskrone, perling, forming og fargelegging.
- Dokumenterer barnehagens ulike aktiviteter på KidPlan for å knytte barnehagehverdagen til hjemmet.

Samarbeid og sammenheng mellom skole og barnehage

Oslo kommunes retningslinjer om samarbeid og sammenheng mellom skole og barnehage:

- *Barnehagen skal i samarbeid med foresatte og skolen legge til rette for at barnet får en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Se «Oslostandard for samarbeid og sammenheng mellom barnehage, skole og AKS».*
- *Barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag for å begynne på skolen.*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Vi har førskolegruppe 1-3 ganger i uken hvor vi legger spesiell vekt på sosial kompetanse, selvstendighet, samarbeid, lek, språk og andre skoleforberedende aktiviteter som «Trampoline» (oppgavebok).

- Barnehagen arrangerer eget foreldremøte for førskole-foreldre, vi har samtaler og daglig dialog med foreldrene. Vi har kontakt og møte med barnas skoler i vårsemesteret.
- Foreldre, barn og barnehagelærer sender sammen et overgangsskjema til skolen. Førskolebarna treffer jevnaldrende fra andre barnehager gjennom sosiale arrangementer, besøker skolen og førsteklasse kommer på besøk til barnehagen før skolestart.
- Førskolegruppa har blant annet fast turdag, besøker biblioteket, har skiskole, spiller tennis øver på og fremfører skuespillet «Den levende skogen» på barnehagens sommerfest og overnatting i barnehagen.

- Vi øver på trafikkregler på turer i nærmiljøet og på hjemmebesøk til hvert enkelt førskolebarn.

Omsorg

Oslo kommunes retningslinjer om omsorg:

- *Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan knytte seg til personalet og til hverandre.*
- *I barnehagen skal alle barna bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.*
- *Barnehagen skal forebygge og avdekke omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Se Oslostandard for samarbeid mellom helsestasjon, barnehage og barneverntjenesten.*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Ved å møte barna med empati, raushet og kjærlighet ønsker vi at alle barna skal oppleve trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.

- Vi voksne er gode rollemodeller for hverandre og barna ved å tørre å vise hvem vi er gjennom tydelighet, forutsigbarhet og ærlighet på våre egne tanker og følelser.
- Vi benytter oss av vår kompetanse fra EQ-kurset i møte med barna og møter dem på deres følelser gjennom det nye barnesynet.
- Vi tilrettelegger for barnas ulike behov som hvile, soverutiner, måltid og lek.
- Vi ser og fremhever barnas empati og omsorg for hverandre. Vi oppfordrer barna til å være gode mot hverandre, hjelpe og støtte hverandre.
- På avdelingene for store barn (3-6 år) er de største barna gode hjelpere og veiledere for de minste. Ved å gi barna erfaringer med å ta imot og gi omsorg til andre, dannes grunnlaget for barnas utvikling av både omsorg, respekt og toleranse for andre.
- Vi voksne er gode samtalepartnere for barna. Vi lytter og anerkjenner barnas behov.
- Vi samarbeider tett med foreldre gjennom både hverdagssamtaler og strukturerte samtaler.
- Pedagogisk leder eller styrer tar kontakt med familier der vi kjenner uro for barnets trivsel, utvikling eller omsorgssituasjon.
- Vi jobber tverrfaglig med andre instanser og tar kontakt med disse ved mistanke om omsorgssvikt, vold eller seksuelle overgrep.

Medvirkning

Oslo kommunes retningslinjer om medvirkning:

- *Barn skal delta i demokratiske prosesser og ha innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnas medvirkning må tilpasses individuelle forutsetninger og behov.*
- *Barnehagen skal ivareta foresattes rett til medvirkning, og samarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Medvirkning handler om barnets muligheter til å medvirke og delta i fellesskapet. Men det handler også om å bli lyttet til og bli oppfordret til å uttrykke egne ønsker, ideer og følelser.

- Vi følger barnas initiativ og nysgjerrighet ved å lytte og respektere barnet og barnets innspill. Vi tar barnas innspill og uttrykk med i planleggingen.
- Gjennom deltagelse og observasjon av barna i lek og aktivitet får vi vite mer om barnas interesser, undringer, opplevelser og hva de er opptatt av.
- Vi har ulike fora hvor barnehagen og foreldre kan diskutere barnas beste (eks. foreldresamtale, foreldrerådsmøte, samarbeidsutvalget). Den daglige samtalen ved levering og henting er også viktig for samarbeidet mellom barnehage og foreldre.

Livsmestring og helse

Oslo kommunes retningslinjer om livsmestring og helse:

- *Barnehagen skal bidra til barnas trygghet, livsglede, og følelse av egenverd.*
- *Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile.*
- *Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Vi legger vekt på å møte hvert enkelt barn med anerkjennelse, respekt og toleranse som vi ser på som grunnleggende for å bygge god livsmestring og helse.

- Vi veileder barna i troen på seg selv, hjelper dem til å lytte til egne følelser og kjenne på egen sårbarhet.
- Vi ønsker at barna skal utvikle et trygt forhold til egen kropp og seksualitet, ved å bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres.
- Visjonen vår "Vi tar vare på hverandre" brukes aktivt av barn og voksne hver dag. Vi reflekterer rundt hvordan tar vi vare på hverandre og hvordan møter vi mennesker rundt oss.
- Vi skal være en arena for daglig fysisk aktivitet der vi fremmer barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Barna får god motorisk trening og utfordringer ved at vi er mye ute både på lekeplassen vår og i skog og mark.
- Vi legger til rette for balanse mellom aktivitet og hvile etter barnas behov i løpet av barnehagedagen.
- Personalet skal arbeide mot at måltidet blir en hyggelig stund med ro og god tid, skape matglede, samtaler og fellesskapsfølelse.

- Vi ønsker at barna skal utvikle et sunt og positivt forhold til mat ved å gi dem bevissthet til hva vi spiser og hvorfor og bli kjent med sin egen metthetsfølelse.

Danning

Oslo kommunes retningslinjer om danning:

- *Barnehagen skal støtte barnas utvikling av egen identitet og bidra til at barna utvikler positiv selvfølelse.*
- *Barnehagen skal legge til rette for at barna utvikler kritisk tenkning og etisk dømmekraft.*
- *Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Vi ønsker å bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur ved å bygge felles verdier og normer som er viktig for vårt felleskap og samfunnet for øvrig.

- Vi bygger robuste barn, ved å motivere dem til å stå ved egne meninger, til å si nei og samtidig kunne tåle ett nei. Vi veileder barna i troen på seg selv, vi møter dem på følelser og hjelper dem til å lytte til egne følelser og kjenne på egen sårbarhet.
- Vi ønsker å bidra til en god selvfølelse ved å legge vekt på positive handlinger, bygge opp under at de hører til, er verdifulle og gode nok.
- Vi ønsker å gi barna gode holdninger med tanke på hvordan man snakker og samhandler med andre medmennesker ved å være gode rollemodeller og framsnakke gode handlinger.
- Barna får veiledning på at det er lov å feile og ikke alltid være først. Danning utvikles ikke hvis vi hele tiden må være perfekte.

Bærekraftig utvikling

Oslo kommunes retningslinjer om bærekraftig utvikling:

- *Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold.*
- *Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.*

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Barnehagen skal jobbe for å gi barna kunnskap og holdninger som bidrar til bærekraftig utvikling.

- Vi ønsker at barna skal bli kjent med og glad i naturen i nærområdet ved å gå på mange og varierte turer.
- Vi ønsker å gi barna begynnende kjennskap til sammenhenger i naturen ved samtaler og refleksjoner ute i naturen og samlinger om temaet.
- Vi har alltid med søppelpose og plukker søppel vi finner på tur, og bevisstgjør barna på hvordan våre handlinger i naturen kan påvirke naturen og dens plante- og dyreliv.
- Vi bruker naturen i nærområdet til utforsking, sanseopplevelser, lek og glede.

Årsplan 2026 •

Fastsatt av SU: 10.12.2025

Barnehagens styrer: Ellen Netland

Barnehagens nettside: www.storeljan.barnehage.no